

Utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2025 (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2025	3
2	Ekonomisk uppföljning.....	4
3	Åtgärder för en ekonomi i balans	7
4	Mål och måluppfyllelse.....	8
5	Verksamhetsuppföljning	20
6	Uppföljning av privata utförare.....	32
7	Internkontroll	33
8	Personaluppföljning	34
9	Målbilaga.....	36
10	Bilaga över strategiska nyckeltal	39
11	Bilaga Internkontroll.....	43
12	Ekonomiska bilagor - egen regi, per verksamhetsområde.....	44

I Viktiga händelser under 2025

- Kommunens tillväxt i volym vad gäller barn och elever har avstannat, eller är endast marginell vilket påverkat både fristående och kommunalt drivna förskolor och skolor
- Hösten 2025 utökade Internationella Engelska Skolan (IES) till årskurser F-8, för att sedan erbjuda F-9 det kommande året.
- Cedergrenska koncernen fortsätter att driva Täljöskolan i Fredsbergsskolans lokaler, planerad som F-6 skola i annan fastighet i Täljöviken med preliminär flytt och öppning 2027/2028
- Grundskolan i egen regi har ett överskott på platser och arbetar för att hantera kapaciteten med anpassningar av organisation och bemanning
- Drygt 20 nya regeringsförslag som rör utbildningsområdet har kommit, och som träder i kraft från 2025 och framöver. Bland annat innebär förslagen ett utökat ansvar för rektorer för skolans säkerhet.
- Gymnasieskolans högskoleförberedande årskurs 1 går in på det nya systemet vad gäller betygssättning, i huvudsak en återgång till att erhålla slutbetyg efter avslutad årskurs 3.
- Österåkers gymnasium ÖG utökar sina lokaler per HT2025 med nyrenoverad byggnad kallad Hästskon, och genomför en mässas 5 november i samarbete med Skärgårdsgymnasiet och Näringsliv & Arbetsmarknad inför gymnasievalet.
- Måltidsenheten genomför ett antal större upphandlingar av livsmedel i samarbete med STONO (Stockholm Nordost kommuner).
- Åtgärder för ökad säkerhet genomförs i form av uppsättande av kameror inomhus på högstadieskolor i egen regi samt utbildning av skolans medarbetare i hantering av hot och våld i olika former.
- Förstudie genomförd av modellen Backa Barnet för förebyggande arbete inom kommunens olika förvaltningar där förskola och skola har ett stort ansvar. Beslut att i samverkan med polis och region implementera modellen har fattats och förberedelser görs under hösten för att starta aktiviteter för införande under 2026.

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Delårsbokslut

Ekonomisk sammanfattning delår

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	47 399	46 540	859	45 218	69 296	70 796	1 500	67 925
Övriga intäkter	90 775	69 894	20 881	80 922	104 811	133 811	29 000	138 215
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	1 145	0	0	0	2 672
Summa intäkter	138 173	116 433	21 740	127 285	174 107	204 607	30 500	208 812
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	- 454 143	- 446 889	- 7 254	-449 513	- 666 262	- 679 762	-13 500	-667 319
Lokalkostnader	- 87 814	- 89 236	1 421	-88 065	- 134 217	- 134 217	0	-132 470
Kapitalkostnader	- 2 082	- 1 950	- 131	-1 748	- 2 921	- 2 921	0	-2 724
Köp av verksamhet	- 485 816	- 470 187	- 15 629	-451 872	- 702 765	- 729 765	-27 000	-695 758
Övriga kostnader	- 60 393	- 62 385	1 992	-64 268	- 94 841	- 94 841	0	-106 720
Summa kostnader	- 1 090 248	- 1 070 647	- 19 601	-1 055 466	- 1 601 007	- 1 641 507	-40 500	- 1 604 991
Nämndens nettokostnader	- 952 075	- 954 213	2 139	-928 182	- 1 426 900	- 1 436 900	-10 000	- 1 396 179

2.1.1 Prognos mot budget

Prognosen för helåret är - 10 mnkr för nämnden som helhet. Prognosen är därmed oförändrad mot tidigare prognoser avseende nämndens resultat för helåret.

Hemkommunen prognosticerar ett överskott om + 5,6 mnkr, främst till följd av lägre volymer inom förskola men även inom grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass. Däremot väntas ett underskott inom gymnasieverksamhet på grund av högre snittkostnad per elev samt underskott inom fritidshem på grund av högre volymer än budgeterat.

Verksamheter i egen kommunal regi prognosticerar ett underskott om 15,6 mnkr för helåret. Underskottet härleds främst till grundskolan med -12 mnkr inklusive anpassad grundskola. Resterande underskott uppdelas på -1 mnkr för

förskolan, - 0,6 mnkr för Österåkers gymnasium samt - 2 mnkr för modersmålsenheten. Underskottet väntas öka inom grundskola under höstterminen till följd av lägre intäkter än budgeterat. Runt 70 färre elever väntas gå i de kommunala skolorna jämfört med budget. Störst är differensen inom förskoleklass där 50 färre elever väntas.

2.1.2 Utfall mot budget

Utfallet mot budget januari-augusti totalt för nämnden ligger på 2,1 mnkr där hemkommunen står för ett överskott om 9,6 mnkr. Att överskottet för hemkommunen bedöms minska fram till årsskiftet beror främst på att slutreglering av höstens elever i skola och gymnasium väntas innebära ökade kostnader. Slutreglering sker i oktobers resursfördelning då skolor skall ha registrerat samtliga elever inför nytt läsår. Samtidigt väntas det inkomma ansökningar för nya elever i behov av elevstöd efter skolstart. Dessa utbetalningar sker retroaktivt om ansökan skickas in före mitten av september.

2.2 Ekonomisk uppföljning per verksamhet

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Stab inkl nämnd	-12 175	-11 088	-1 087	-10 620	-16 810	-17 710	-900	-18 976
Ungdomsmottagning	-1 767	-1 834	67	-1 867	-2 770	-2 770	0	-2 669
Pedagogcentrum	-5 224	-5 206	-18	-5 104	-7 945	-7 945	0	-8 143
Öppen förskola	-1 490	-1 633	143	-1 399	-2 450	-2 450	0	-2 233
Förskola	-204 210	-207 777	3 567	-209 265	-305 180	-300 180	5 000	-308 017
PO	-7 554	-8 493	939	-8 676	-12 690	-11 490	1 200	-12 322
Likvärdighetsresurs	-9 098	-7 800	-1 298	-8 573	-11 700	-14 099	-2 400	-12 892
Omsorg obekvämt arbetstid	-195	-373	178	-214	-560	-360	200	-261
Grundskola inkl F-klass	-405 555	-408 440	2 885	-390 344	-613 990	-611 491	2 500	-587 686
Fritidshem	-66 473	-65 308	-1 165	-59 752	-99 210	-101 210	-2 000	-92 046
Likvärdighetsresurs	-40 621	-41 625	1 004	-35 654	-65 065	-65 565	-500	-61 121
Anpassad grundskola	-23 840	-25 598	1 759	-22 413	-38 750	-36 750	2 000	-34 288
Fritidshem anpassad grundskola	-4 450	-5 019	569	-4 298	-7 550	-7 150	400	-6 805
Gymnasieskola	-151 014	-149 747	-1 267	-144 665	-224 250	-227 250	-3 000	-220 146
Likvärdighetsresurs	-2 640	-4 935	2 295	-3 484	-7 540	-5 240	2 300	-4624
Anpassad gymnasieskola	-5 495	-6 555	1 060	-5 836	-10 440	-9 640	800	-8 167
Totalt UBN hemkommunansvar	-941 802	-951 433	9 631	-912 168	-1 426 900	-1 421 300	5 600	-1 380 396
Egen regi								
Stab egen regi inkl Rosens verksamhet och elevhälsa	-45	77	-122	-69	0	0	0	-570
Förskola egen regi	4 101	2 448	1 653	275	0	-1 000	-1 000	-3 291
Grundskola egen regi	-8 931	-2 361	-6 570	-14 859	0	-12 000	-12 000	-7 115
Modersmålsenheten egen regi	-2 575	-1 185	-1 390		0	-2 000	-2 000	-4 602
Gymnasium egen regi	-1 544	-491	-1 053	-809	0	-600	-600	-164
Måltidsenheten egen regi	-1 280	-1 269	-11	-552	0	0	0	-39
Totalt egen regi	-10 273	-2 781	-7 493	-16 014	0	-15 600	-15 600	-15 781
Totalt UBN inkl egen regi	-952 075	-954 213	2 138	-928 182	-1 426 900	-1 436 900	-10 000	-1 396 180

3 Åtgärder för en ekonomi i balans

Årets negativa resultat mot budget är till största delen förknippad med ett fåtal grundskolor i egen regi med bristande elevunderlag. Dessa är antingen belägna i skärgårds/glesbygd eller centralt nära fristående skolor med ökad kapacitet. I tillägg har köpta tjänster inom studiehandledning och modersmålsundervisning minskat, varför underskott har uppstått i den verksamheten. Prognosen för grundskolan har försämrats under året, beroende både på fördröjning av information om slutliga elevvolymerna för planering efter genomfört skolval, samt det ytterligare tapp av elever mot budget som uppstått från HT2025.

För att motverka effekter av den överkapacitet som identifierats, togs en åtgärdsplan med förslag om ny skolorganisation fram under året. Den innebär av tillfälligt pausa verksamheter i mellan- och högstadiet på de skolor som tappat flest elever för att på så sätt hantera överkapaciteten och erhålla en ekonomi i balans. Åtgärdsplanen kom dock ej att genomföras, och vid HT2025 start var kapaciteten oförändrad i grundskolan. Pågående åtgärder under vår och höst har fokuserat på anpassning av organisation och bemanning såsom sammanslagning av klasser och anpassning av personal genom så kallat jobb-pussel i samarbete med HR och fackliga företrädare.

I tillägg har förvaltningens administrativa organisation setts över, liksom planering och genomförande av effektiviseringar inom IT och utnyttjandet av digitala verktyg.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

Beskrivning och analys

Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor

Indikatorn mäter andelen heltidstjänster i kommunens förskolor som bemannas med personal som har förskollärlärolegitimation. Målet för 2025 är att nå 36 procent legitimerade förskollärare på heltidstjänst i kommunens förskolor.

Utvecklingen visar en marginell minskning från 2023 till 2024, från 32 procent till 31 procent. Detta innebär att kommunen ligger fortsatt under målnivån. Den långsiktiga trenden har varit relativt stabil men låg, utan någon tydlig uppgång under de senaste åren. Prognosen, 36 procent, för 2025 förutsätter ett trendbrott och att rekrytering och behållning av legitimerade förskollärare förbättras under innevarande år.

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor

Utbildningsnämndens övergripande mål är att varje elev i grundskolan ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential och uppnå kunskapskraven i alla ämnen. Målnivån är satt till 100 procentmåluppfyllelse – en tydlig strävan mot likvärdighet och hög kvalitet i utbildningen.

Utvecklingen från 2023 till 2024 visar en negativ trend, där andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen har minskat med fem procentenheter. Det innebär att kommunen tillfälligt faller från tidigare nivåer och ligger under målnivån för 2025. Att vända resultatkurvan uppåt kräver uthållighet, långsiktighet och fortsatt strategisk styrning – i nära samverkan mellan politik, förvaltning och verksamheter.

Enligt Skolverkets promemoria från våren 2024 har andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program minskat. En tydlig socioekonomisk skillnad kvarstår: över 91 procent av elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning är behöriga, jämfört med knappt 73 procent bland elever vars föräldrar har högst gymnasieutbildning. Detta är den största skillnaden som uppmäts under det senaste decenniet. Mönstret bekräftas även i internationella studier.

Betygsresultaten försämrades i 14 av 17 ämnen, med störst nedgång i matematik. Svenska som andraspråk var det enda ämnet där andelen godkända elever ökade. Skillnaden mellan könen i gymnasiebehörighet var som minst våren 2024, men andelen icke-behöriga ökade något för både flickor och pojkar.

Skolverket betonar att jämförelser över tid bör göras med försiktighet, bland annat på grund av:

Nya läro- och kursplaner samt förändrade regler för betygssättning från läsåret

2022/23.

Ändrade kunskapskrav där sammantagen bedömning införts för betygen A–D.

Pandemins effekter under 2020–2021, då bland annat nationella prov uteblev och undervisningsformer förändrades.

Sammantaget innebär detta att resultatutvecklingen måste tolkas med försiktighet, särskilt vid jämförelser med tidigare år. Den negativa trenden i elevernas kunskapsresultat kräver dock fortsatt analys.

Utvecklingen gällande indikatorn andelen legitimerade och behöriga lärare är positiv och visar en tydlig ökning, från 69 till 73 procent på ett år. Den positiva utvecklingen inom lärarbehörighet är en viktig framgångsfaktor och ett led i att stärka undervisningens kvalitet på lång sikt. Kommunen närmar sig målnivån och ökningen med fyra procentenheter mellan 2023 och 2024 markerar ett tydligt steg i rätt riktning. Den uppåtgående trenden innebär att kommunen närmar sig rikssnittet, som enligt Skolverkets statistik låg kring 75–78 procent under samma period. I jämförelse med andra kommuner i länet befinner sig kommunen fortfarande något under medelnivån, men gapet har minskat. Prognosen för 2025 visar att kommunen har goda förutsättningar att nå målnivån om 80 procent legitimerade lärare i grundskolan.

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor

Målet är att varje elev i kommunens gymnasieskolor ska ges förutsättningar att nå sin fulla potential, vilket innebär att så många som möjligt tar gymnasieexamen inom utsatt tid. Genomströmning i gymnasieskolan mäts i denna analys som andelen elever som tar en gymnasieexamen inom tre år från påbörjad utbildning. Detta är en central indikator för skolans måluppfyllelse och en viktig faktor för ungas framtida etablering på arbetsmarknaden eller vidare studier. Den övergripande målnivån är satt till 100 procent måluppfyllelse, med ett mätbart delmål på 82 procent examinerade elever inom tre år till 2025.

Utvecklingen visar en negativ trend där andelen elever som tar examen inom tre år har sjunkit från 68 procent till 66 procent mellan 2023 och 2024. Utfallet ligger därmed under såväl målnivån som prognosen. Trots detta bedöms det fortfarande som möjligt att närma sig målet, förutsatt att de pågående och planerade insatserna får avsedd effekt. Det handlar bland annat om att tidigt identifiera elever i riskzonen för avhopp eller studieavbrott, utöka antalet platser inom gymnasieskolan i kommunen samt öka tillgången till attraktiva och relevanta yrkesprogram, vilket kan bidra till att fler elever hittar en utbildningsväg. En ökad andel yrkeselever kan ha en positiv inverkan på genomströmningen, då dessa program ofta leder till stark motivation och tydliga framtidsutsikter. Att möta efterfrågan lokalt kan också minska risken för studieavbrott kopplade till långa resvägar eller brist på programalternativ.

Yrkesprogrammets vikt har lyfts fram på nationell nivå, och efter tydliga krav från näringslivet då ett flertal bristyrken och saknar tillväxt och utbildad personal. Från höstterminen 2025 vägs arbetsmarknadens behov in vid planering och dimensionering av utbudet i gymnasieskolan genom samverkan

mellan kommuner, och detta sker inom regionens utbildningsnätverk Storsthlm.

Utvecklingen gällande andelen behöriga och legitimerade lärare i kommunens gymnasieskolor är positiv, med en ökning från 88 procent till 90 procent mellan 2023 och 2024. Kommunen har redan uppnått målnivån för 2025, vilket är en styrka och bidrar till förutsättningarna för hög kvalitet i undervisningen och stärker skolans kapacitet att ge elever det stöd och den undervisning de behöver för att nå kunskapskraven. Lärare med ämnesbehörighet och lärarlegitimation har inte bara djupare kunskaper i sitt ämne, utan också pedagogisk kompetens att anpassa undervisningen efter elevers olika behov och förutsättningar. Det är särskilt betydelsefullt i gymnasieskolan, där undervisningen är mer ämnesfördjupad och kraven på självständigt lärande ökar.

Den höga andelen behöriga lärare i kommunen innebär också att elever i större utsträckning undervisas av personal med rätt kompetens, vilket forskning visar har en direkt koppling till såväl studiero som betygsresultat och genomströmning.

Bedömning av måluppfyllelse

Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor

Kommunens nivå ligger under rikssnittet, som enligt Skolverkets senaste statistik låg runt 40–45 procent (beroende på mätmetod och urval). Detta indikerar att Österåkers kommun, likt flertalet andra kommuner, påverkas av en nationellt rådande brist på legitimerade förskollärare.

Flera faktorer påverkar möjligheten att rekrytera legitimerade förskollärare:

- Brist på behöriga förskollärare nationellt, vilket försvårar rekrytering, särskilt i mindre kommuner och landsbygd.
- Konkurrens från närliggande kommuner.
- Pensionsavgångar och personalomsättning som ännu inte har kunnat kompenseras med nyrekrytering.

Trots en viss nedgång i andelen legitimerade förskollärare mellan 2023 och 2024, bedöms målet för 2025 som möjligt att nå. Läget är dock fortsatt utmanande, både i kommunen och i landet i stort, och arbetet behöver fortsätta med långsiktigt fokus på attraktiva arbetsvillkor och utbildningsvägar till förskolläraryrket.

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor

Kommunens arbete för att uppnå maximal utveckling och måluppfyllelse i grundskolan visar blandade resultat. Samtidigt som andelen behöriga lärare ökar, har måluppfyllelsen för elever i årskurs 9 tillfälligt försämrats. Jämfört med riket som helhet ligger kommunen fortsatt något över genomsnittet, men gapet har minskat. I jämförelse med andra kommuner i länet har positionen försvagats något, vilket föranleder fortsatt uppföljning.

I jämförelse med riket närmar sig kommunen nu rikssnittet gällande andelen

legitimerade och behöriga lärare i grundskolan, utvecklingen ligger i linje med, eller något över, andra kommuner i länet.

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor

Ett övergripande mål för gymnasieskolan i kommunen är att varje elev ska ges likvärdiga möjligheter att nå sin fulla potential, vilket konkretiseras i indikatorn andel elever som tar examen inom tre år. Målet är att alla elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning med godkända resultat – en avgörande faktor för både framtida etablering på arbetsmarknaden och fortsatt studiegång.

Kommunens utfall visar dock att måluppfyllelsen ligger under riksgenomsnittet, där cirka 75 procent av eleverna i landet tog examen inom tre år enligt Skolverkets senaste tillgängliga statistik. I kommunen uppgick andelen till 66 procent år 2024. I jämförelse med andra kommuner i länet är resultatet fortsatt svagt. För att förbättra resultaten och närma sig målet om maximal måluppfyllelse krävs ett samlat grepp. Det handlar både om studieuppföljning, skapa tydliga rutiner för tidiga insatser, men också om att öka antalet platser i gymnasieskolan, särskilt inom yrkesprogram som ofta har hög genomströmning och leder till god etablering på arbetsmarknaden. Ett mer diversifierat och tillgängligt utbildningsutbud kan bidra till att fler elever väljer en väg som passar deras intressen och styrkor, vilket i sin tur ökar chanserna att nå examen.

När det gäller indikatorn andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskolan ligger Österåkers kommun i nivå med eller något över riksgenomsnittet, vilket är positivt. I länsjämförelser står sig kommunen väl.

Åtgärder för måluppfyllelse

Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor

Pedagogcentrum erbjuder fortbildning och riktade insatser till huvudmännen för att stödja utvecklings- och förbättringsarbetet. För att öka andelen behöriga lärare administrerar utbildningsförvaltningen bland annat praktikplatser för lärarstudenter inom ramen för verksamhetsförlagd utbildning inom lärarutbildningen (VFU).

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor

Målet är att samtliga elever skall uppnå kunskapskraven i grundskolan, motsvarande minst betyget E i samtliga ämnen. Elevhälsan och Pedagogcentrum stödjer lärare, pedagoger och skolledare i det ständiga arbetet för att säkerställa att alla elever utvecklas så långt de kan utifrån sina individuella förutsättningar.

En avgörande faktor för elevernas måluppfyllelse är undervisningens kvalitet, vilket främst säkerställs genom behöriga, skickliga och engagerade pedagoger. Även här är det långsiktiga målet att samtliga lärare ska vara behöriga.

En övergripande åtgärd som genomförs för att konkurrera om behöriga lärare

är även här, likt legitimerade förskollärare, att erbjuda verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom lärarutbildningen vilket administreras genom Utbildningsförvaltningen.

Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor

Antal platser på Österåkers gymnasium har utökats och Skärgårdsgymnasiet har ansökt om att utöka sina yrkesprogram med Hotell- och turismprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningarna VVS och kyl- och värmepumpsteknik för att möta efterfrågan.

Österåkers kommun har sedan hösten 2024 fyra familjestödjare som arbetar i kommunens nya skolsociala team med fokus på att öka den psykiska hälsan, främja en positiv fritid och öka närvaron i skolan hos elever i både den fristående och den kommunala skolan. Målet är att skapa en positiv skolmiljö där eleverna känner sig trygga, trivs och mår bra vilket bidrar till tidiga insatser, ökad uppföljning och mer träffsäkert stöd till elever i riskzonen.

Andelen behöriga lärare är hög och i linje med målet, vilket ger goda förutsättningar för kvalitet i undervisningen. Att behålla denna nivå över tid är dock en utmaning i ett nationellt sammanhang där lärarbrist råder i vissa ämnen, särskilt inom naturvetenskap, yrkesämnen och teknik. Kommunens förmåga att erbjuda goda arbetsvillkor, kontinuerlig kompetensutveckling och karriärmöjligheter blir därför avgörande för att långsiktigt säkra tillgången till behörig personal.

4.1.1 Förskola. Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Heltidstjänster i förskolan med förskollärlig legitimation, lägeskommun, andel (%)	32 %	31 %		36 %	36 %

Utfall 2025 för förskollärare med legitimation redovisas i april 2026. (Skolverket)

Utifrån likvärdighetsaspekter är utbildade förskollärare av största vikt. Förskollärare har det övergripande ansvaret för att undervisningen följer läroplanens mål. Det innebär att förskollärare tillsammans med arbetslaget planerar, genomför, utvärderar och utvecklar det pedagogiska arbetet som stödjer varje barns utveckling för att skapa en rik och mångsidig lärmiljö. De pedagogiska metoderna anpassas efter barngruppens sammansättning och varje enskilt barns behov och förutsättningar. Högre ambitioner i förskolans styrdokument samt nya lagändringar har drivit på kompetensbehoven inom förskola.

4.1.2 Grundskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor. Strävan mot målet 100 procent.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%)	83 %	78 %		85 %	85 %
— Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)	69 %	73 %		80 %	80 %

Utfall 2025 för lärare med legitimation redovisas i april 2026. (Skolverket)

Målet i planperioden är 100 procent, och därmed att samtliga elever skall uppnå kunskapskraven i grundskolan, motsvarande minst betyget E i samtliga ämnen. Elevhälsan och Pedagogcentrum stödjer lärare, pedagoger och skolledare i det ständiga arbetet för att säkerställa att alla elever utvecklas så långt de kan utifrån sina individuella förutsättningar.

4.1.3 Gymnasieskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor. Strävan mot målet 100 procent.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%)	68 %	66 %		80 %	82 %
— Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	88 %	90 %		90 %	90 %

Utfall 2025 för lärare med legitimation redovisas i april 2026. (Skolverket)

Målet är att samtliga elever dvs 100 procent skall slutföra sin gymnasieutbildning med godkända betyg och godkänd behörighet på stipulerad tid. En nationell trend är att andelen som förlänger sin studietid ökar, och att byte av program blir allt vanligare. Gymnasieskolans nationella program är treåriga och avslutas med gymnasieexamen.

4.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

Beskrivning och analys

Bedömning av måluppfyllelse

Åtgärder för måluppfyllelse

4.2.1 Utbildningsnämnden har en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Ingen avvikelse mot budget i nämndens årsbokslut	-0,2 %	-0,5 %		-0,7 %	0 %
 Prognossäkerhet per juni – jämfört med utfall helår	0 %	0 %		0 %	0 %

4.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Beskrivning och analys

Trygghet är en grundläggande förutsättning för barns lärande, utveckling och välbefinnande. I förskolans läroplan (Lpfö18) framgår det att utbildningen i förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn samt erbjuda en trygg omsorg. Förskolan ska ge barnen möjlighet att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer samt ge barnen möjligheter att upptäcka och förundras, pröva och utforska samt tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Kommunens övergripande mål är att alla barn i förskola, grundskola och gymnasieskola ska uppleva verksamheten som en trygg plats. Målnivån är satt till 100 procent trygghetsupplevelse år 2025.

Jämfört med tidigare år ses en positiv utveckling gällande trygghet i förskola, med en ökning från 97 till 98 procent. Detta innebär att kommunen ligger mycket nära måluppfyllelse redan 2024, och prognosen för 2025 är att målet kommer att nås.

En trygg skolmiljö är en förutsättning för att nå målen i utbildningen. Genom ett aktivt trygghetsskapande arbete på enhetsnivå, med delaktighet från elever och vårdnadshavare, skapas förutsättningar för ökad måluppfyllelse och utveckling. Den ökade tillgängligheten till digitala forum som kan påverka barn och elevers mående är ett exempel på en utmaning för skolan. Andelen elever som uppger att de känner sig trygga i sin grundskola är fortsatt 91 procent, både i kommunen som helhet och i grundskolorna med egen regi. Resultatet är oförändrat jämfört med föregående år (2023), vilket tyder på en stabil trygghetsnivå över tid.

En trygg skolmiljö är avgörande för gymnasieelevers välbefinnande, lärande och möjlighet att fullfölja sin utbildning. Att kommunens skolor ligger på 89–90 procent indikerar att det finns ett gott trygghetsarbete, särskilt inom den egna verksamheten, där resultatet är något högre än genomsnittet. Skillnaden mellan egen regi och kommunen som helhet är dock liten, vilket tyder på en likvärdig kvalitet i trygghetsarbetet mellan olika huvudmän. Det innebär att gymnasieskolorna ligger nära målet, men att det fortfarande finns ett visst glapp till full måluppfyllelse.

Bedömning av måluppfyllelse

Resultaten för trygghetsindikatorn visar en stabilt hög nivå i både kommunens egna förskolor och skolor och i kommunen som helhet, inklusive fristående huvudmän. Den jämna fördelningen mellan egen regi och fristående verksamheter tyder på att det trygghetsskapande arbetet bedrivs med god kvalitet och hög grad av likvärdighet, oavsett huvudman.

Detta innebär att barn och elever i kommunen – oavsett vilken förskola eller skola de går i – i stor utsträckning upplever sin miljö som trygg, vilket är en viktig grund för att tillgodogöra sig utbildning. Den likvärdiga trygghetsnivån signalerar också att kommunen lyckats skapa gemensamma ramar, riktlinjer och samverkansstrukturer som stödjer arbetet med trygghet och studiero i alla verksamheter.

Att upprätthålla en hög och jämn trygghetsnivå är särskilt betydelsefullt i en skolorganisation med flera huvudmän, då det annars kan finnas en risk för variation i upplevd kvalitet och stöd. MMIS resultaten indikerar att det finns en välfungerande samverkan.

Åtgärder för måluppfyllelse

För att nå full måluppfyllelse behöver arbetet med trygghet fortsatt vara en tydlig prioritet i både kommunala och fristående gymnasieskolor. Det handlar om att stärka barn- och elevnära relationer, arbeta förebyggande och långsiktigt samt vara lyhörd för barns och elevers olika behov i olika skeden av skolgången. Trygghet byggs genom tillit, kontinuitet och förutsägbarhet – inte minst i övergångar mellan stadier och skolformer.

En viktig förstärkning i detta arbete är det nya skolsociala teamet, där fyra familjestödjare har en central roll. Deras uppdrag är att arbeta uppsökande och stödjande tillsammans med skolpersonal, elever och vårdnadshavare. Det skolsociala teamets arbete är en del av kommunens bredare strategi för att bygga trygga uppväxtvillkor, och utgör ett viktigt komplement till skolans egna resurser. Genom att arbeta tvärprofessionellt – med elevhälsa, skollädbning, socialtjänst och fritidsverksamheter – skapas bättre förutsättningar att möta elevers behov i ett helhetsperspektiv.

4.3.1 Förskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Andel barn 3 - 5 år som uppger att de är trygga i sin förskola, lägeskommun	97 %	98 %		100 %	100 %
 Andel barn 3-5 som uppger att de är trygga i sin förskola, egen regi	97 %	98 %		100 %	100 %

Utbildningsnämnden genomför årligen enkäten "Med målen i sikte" (MMIS) som en del i förvaltningens och enheternas kvalitetsarbete där barn, personal och rektor i förskola samt vårdnadshavare till barn i förskolan bidrar genom att besvara frågor om bland annat trygghet, delaktighet, undervisning och kompetens.

4.3.2 Grundskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Andel elever i åk F - 9 som uppger att de är trygga i sin skola, lägeskommun	91 %	91 %		100 %	100 %
 Andel elever i åk F-9 som uppger att de är trygga i sin skola, egen regi	91 %	91 %		100 %	100 %

Utbildningsnämnden genomför enkäten "Med målen i sikte" (MMIS) som en del i förvaltningens och enheternas kvalitetsarbete.

4.3.3 Gymnasieskolorna i kommunen har en trygg miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, lägeskommun	89 %			100 %	100 %
 Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, egen regi	90 %			100 %	100 %

Trygghet i gymnasieskolan mäts genom Gymnasieenkäten.

4.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Beskrivning och analys

Social hållbarhet förutsätter att barn och elever har tillgång till en likvärdig utbildning av hög kvalitet. Utbildningsnämndens målområden inom hållbar framtid har kopplingar till Agenda 2030 och flera av de globala målen, inte minst det globala målet 4 om god utbildning för alla. Mål 4 betonar vikten av att främja alla människors lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Bland delmålen ryms bland andra en likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet, lika tillgång till förskola av god kvalitet samt att skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun,

Gymnasiebehörighet är en avgörande förutsättning för ungdomars möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden, delta i samhällslivet och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling – både socialt och ekonomiskt. Våren 2024 var 83,7 procent av eleverna som avslutade årskurs 9 i riket behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet. Det är något lägre än året innan (85,2 procent) och bekräftar en nedåtgående trend på nationell nivå.

Kommunens resultat är starkare än riket, men ligger fortfarande strax under det satta målet på 92 procent. Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram uppgick år 2024 till 89 procent, vilket är något lägre än föregående år (91 procent år 2023) och under den uppsatta målnivån på 92 procent år 2025. Även om resultaten ligger relativt högt i ett nationellt perspektiv, visar nedgången att utvecklingen inte är helt i linje med målsättningen.

Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen och andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning,

Delaktighet och inflytande är centrala komponenter i utbildning för hållbar utveckling, då det stärker barns och elevers aktiva deltagande, ansvarstagande och framtidstro. Att barn och unga får träna på att påverka sin situation är också avgörande för att bygga ett demokratiskt och inkluderande samhälle.

Andelen barn i åldern 3–5 år som uppger att de är delaktiga i utbildningen uppgick till 90 procent i kommunen som helhet och 89 procent i egen regi (2024). Det är en viss minskning jämfört med föregående år (91 procent respektive 94 procent). Målnivån är satt till 95 procent år 2025, vilket innebär att ytterligare insatser krävs.

Andelen elever i årskurs F–9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning ökade från 77 procent (2023) till 87 procent (2024), vilket är ett positivt trendbrott och tyder på att genomförda insatser haft effekt. Resultatet närmar sig målet på 90 procent.

Bedömning av måluppfyllelse

Utifrån aktuella resultat bedöms målet som delvis uppnått. Det finns tydliga styrkor i arbetet, särskilt den positiva utvecklingen i grundskolan där en allt större andel elever uppger att de har inflytande och tar ansvar för sin utbildning. Detta är en viktig framgångsfaktor i arbetet för en hållbar framtid och visar på att elevinflytande prioriteras och utvecklas i rätt riktning.

Samtidigt finns det utvecklingsområden som behöver fortsatt fokus, inte minst när det gäller andelen elever som når gymnasiebehörighet samt barns delaktighet i förskolan, där resultaten ligger under de uppsatta målnivåerna. Dessa områden är avgörande för att alla barn och unga ska ges likvärdiga förutsättningar för lärande, utveckling och framtida delaktighet i samhället.

För att närma sig målet behöver arbetet fortsätta att fokusera på att utveckla pedagogiska arbetssätt som stärker barns och elevers delaktighet, ansvarstagande och framtidstro, samt att säkerställa att tidiga och behovsanpassade stödinsatser sätts in i rätt tid. Det är avgörande för att möjliggöra fullständig skolgång och livslångt lärande, vilket är centralt för både individens och samhällets hållbara utveckling.

Åtgärder för måluppfyllelse

För att stödja huvudmännens arbete med att höja kvaliteten i undervisningen och nå en ökad måluppfyllelse erbjuder Pedagogcentrum fortbildning, nätverk och riktade insatser. Dessa resurser syftar till att ge både kommunala och fristående skolor verktyg för systematiskt utvecklingsarbete. Insatserna bidrar till att stärka likvärdigheten och främja skolutveckling med långsiktig effekt.

I linje med kommunens mål om en hållbar framtid och ökad gymnasiebehörighet har Skärgårdsgymnasiet tagit initiativ till att utöka sitt utbildningsutbud med nya yrkesprogram, vilket även svarar mot arbetsmarknadens behov och elevernas efterfrågan. Gymnasiet har ansökt om att starta:

Hotell- och turismprogrammet

Vård- och omsorgsprogrammet

VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningarna VVS samt kyl- och värmepumpsteknik

Dessa utbildningar riktar sig till branscher där det finns etablerade rekryteringsbehov, och stärker därmed ungas möjligheter till anställningsbarhet och framtida självförsörjning – vilket är centralt ur både ett socialt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv. Att erbjuda fler attraktiva och relevanta yrkesvägar inom kommunen kan dessutom bidra till att öka gymnasieexamen inom tre år, minska avhopp samt öka motivation och skolnärvaro.

Tillsammans utgör dessa insatser viktiga steg mot att nå målet att alla ungdomar ska ha en gymnasieutbildning och att barn och elever ska ges goda förutsättningar att bidra till en hållbar framtid.

4.4.1 Alla ungdomar i kommunen har en gymnasieutbildning

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	91 %	89 %		92 %	92 %

4.4.2 Barn och elever i kommunen har goda förutsättningar att medverka till en hållbar framtid

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, lägeskommun	91 %	90 %		95 %	95 %
 Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, egen regi	94 %	89 %		95 %	95 %
 Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, lägeskommun	77 %	87 %		90 %	90 %
 Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, egen regi		87 %		90 %	90 %

Utbildningsnämnden genomför årligen enkäten "Med målen i sikte" (MMIS) som en del i förvaltningens och enheternas kvalitetsarbete där barn, personal och rektor i förskola samt vårdnadshavare till barn i förskolan bidrar genom att besvara frågor om bland annat trygghet, delaktighet, undervisning och kompetens.

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - delårsbokslut

5.2 Nämnd

Utbildningsnämnden fullgör kommunens ansvar avseende utbildning och annan pedagogisk verksamhet som regleras i skollagen. I nämndens uppdrag ingår drift av verksamhet i egen regi inom förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, annan pedagogisk verksamhet, måltidsenheten samt övergripande myndighetsutövning, resursfördelning, information samt uppföljning av kvalitet och resultat.

Utbildningsnämnden svarar även för Pedagogcentrum som erbjuder utvecklingsinsatser till samtliga huvudmän i förskola, pedagogisk omsorg och skola i kommunen. Även ungdomsmottagningen och öppen förskola ligger inom nämndens ansvarsområde. Öppen förskola utgör en del av kommunens Familjecentral. Nämndens ansvarsområde styrs av nationell lagstiftning samt kommunala styrdokument och mål.

Utbildningsnämnden har fram till augusti haft fem sammanträden. Utfallet mot budget är en negativ avvikelse om 20 tkr. Sett på helår väntas nämnden nå ett underskott om 50-100 tkr till följd av extrainsatt nämndmöte i början på året.

5.3 Stab

UBF Stab arbetar för hemkommunen vilket bland annat omfattar resursfördelning, uppföljning av kvalitet och resultat, myndighetsbeslut, fördelning av tilläggsbelopp, tillsyn och systemförvaltning av de IT system där man är systemägare.

Under våren avslutades projekt FRAMBER (FRAMtidens Barn och ElevRegister) som syftade till att ersätta systemet IST Extens med flera moduler till nya molnbaserade IST Administration. En ny modul har även implementerats i Stratsys för att effektivisera och underlätta tillsynen av förskolor i enlighet med kommunens ansvar.

Staben avviker negativt med drygt 1,1 mnkr under perioden vilket beror på kostnader kopplat till projekt FRAMBER. På helår prognosticeras en avvikelse kring 0,8 mnkr. Anpassning av organisation har skett per 1 september med reduktion av en chefsbefattning.

5.4 Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen leds av kommun och region tillsammans. Regionen

ansvarar för den medicinska delen och kommunen för den psykosociala delen.

Under september 2025 flyttar Ungdomsmottagningen till nya lokaler i Alceahuset som är bättre anpassade för verksamheten. Det gäller både tillgängligheten för besökare som patientsäkerhet och integritet. Ny gemensam lösning för regionen inom digitala besök implementeras, och ersätter det projekt som varit under våren i samarbete med Ungdomsjouren Bellis. Ungdomsmottagningen visar på en ekonomi balans för helåret 2025.

5.5 Pedagogcentrum

Pedagogcentrum erbjuder stöd och utbildning till pedagoger, lärare och rektorer inom samtliga skolformer i Österåkers kommun – från förskola till gymnasieskola. Verksamheten har under året utvecklats mot ett mer strategiskt och långsiktigt kvalitetsarbete, med tydlig koppling till kommunens mål om likvärdig och hög utbildningskvalitet.

Pedagogcentrum har omstrukturerat sitt arbete till fem huvudområden, där insatser sker i nära samverkan med rektorer och enheternas systematiska kvalitetsarbete. Tre utvecklingsledartjänster har omdefinierats till strategiska kvalitetsutvecklare, vilket tydliggör det fördjupade uppdraget på huvudmannanivå. Kompetensen har förstärkts genom specialpedagogisk och språk-, läs- och skrivutvecklande expertis.

Verksamhetens huvudspår

- **Huvudleden:** Storskaliga insatser inom SKUA, AMO och ledarskap.
- **SUMS:** Riktat stöd i form av analys, handledning och metodutveckling.
- **Stigen:** Åtgärdande insatser i nära dialog med rektor.
- **Ängen:** Omarbetat kursutbud med flexibla fortbildningsmöjligheter

Arbetet med att utveckla den digitala plattformen *Pedagog Österåker* har påbörjats. Plattformen ska samla pedagogiska resurser och främja kompetensutveckling, innovation och hållbarhet. Den är en vidareutveckling av spåret Ängen och stärker kommunens profil som utbildningskommun.

Övriga insatser och samverkan under året har varit den årliga pedagogiska kick-offen med tema AI och ledarskap, projektanställda förstelärare inom SKUA och matematiknätverk samt regional samverkan via Skolverket, bland annat samordning av språk-, läs- och skrivutveckling i Stockholmsregionen.

Pedagogcentrum visar på en budget i balans för 2025.

5.6 Öppna förskolan

Öppna förskolans verksamhet omfattar tre förskollärartjänster samt rektor på deltid. Öppna förskolan finns på Ljusterö samt i Alceahuset centralt i Åkersberga.

Ansvar för hemkommunens skyldighet att ta kontakt med vårdnadshavare från det år då barnet fyller tre år, för att upplysa om förskolans syfte, rätten till förskola samt att erbjuda förskola till barn som har bott i Sverige under en kort tid och som inte är inskriven i förskola har överförts till Öppna förskolan. Öppna förskolan har stor betydelse i uppdraget att främja ett ökat deltagande i förskolan då deras främsta målgrupp är föräldrar till barn i förskoleåldern, som inte har sitt barn i förskolan. Verksamheten gör ett viktigt förebyggande arbete dels genom att informera om förskolans roll i utbildningssystemet och dels genom att erbjuda en pedagogisk och förskolelik miljö.

Personalen i öppna förskolan är en viktig del i familjecentralens arbete och rektor deltar i de övergripande möten som anordnas. Pedagogerna håller i viss föräldrautbildning.

Öppna förskolan är en mötesplats för barn och vuxna och är ofta en av de första platserna som nyinflyttade och nyanlända besöker i kommunen. På Öppna förskolan finns möjligheter att skapa kontakter och möta vänner. Verksamheten bedrivs både inne i pedagogiskt genomtänkt miljö samt utomhus på barnvagnspromenader och i lekpark med bland annat korvgrillning och sångsamling. Inför hösten 2025 kommer det utökas med en till utomhusaktivitet.

Öppna förskolan har utökat samarbete med dietister, bibliotek, logoped och tandhälsan för att föra viktig information vidare, skapa kontakter och arbeta preventivt. Från och med 1 september 2025 leds verksamheten av en rektor inom förskolan som ett led i effektivisering av verksamheten och samordning vad gäller drift och utveckling.

5.7 Förskola

5.7.1 Hemkommun

I Österåkers kommun finns det 18 kommunala förskolor och 19 enskilda förskolor. Utbildningen i förskola ska utgå från en helhetssyn på barnen och deras behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Läroplanens mål är riktade till verksamheten i förskolan med syfte att säkerställa att alla barn får tillgång till utbildning av hög kvalitet som främjar deras utveckling och lärande, de är inte utformade som mål att uppnå för enskilda barn. Genom att kontinuerligt och systematiskt följa upp och utvärdera utbildningen samt analysera resultaten skapas förutsättningar för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.

Under året har kommunen tilldelats drygt 14,4 mnkr i statsbidraget Kvalitetshöjande åtgärder. Bidragets fördelning består av två delar där en del finansierar kompetensutveckling genom Pedagogcentrum motsvarande en heltidstjänst och resterande del fördelas ut proportionerligt till både kommunala och fristående förskolor i kommunen.

Befolkningsprognosen, som låg till grund för budget 2025, reviderades ned avseende barn i ålder 1-5 år i april 2025. Uppdaterad prognos innebär 2961

barn i ålder 1-5 år vid årets slut jämfört med budgeterat 2996 barn. Det är främst barn i ålderskategorin 1-2 år som är färre. Prognosen överensstämmer med utfallet för vårterminen då det i snitt gick 42 färre barn i förskola under våren. Även i höst ser det ut att vara färre barn i förskola jämfört med budget och totalt estimeras runt 50 färre barn sett på helår. Färre barn innebär ett budgetöverskott för hemkommunen då utbetald peng till verksamheter är lägre än budget och totalt sett prognosticeras ett överskott om fem mnkr för 2025.

Omsorg obekväm arbetstid

Om vårdnadshavare med tillsvidareanställning arbetar på natten eller annan obekväm arbetstid kan kommunen erbjuda omsorg på obekväm arbetstid, även kallat nattis. Omsorgen erbjuds de tider då förskola och fritidshem inte har öppet och som mest kan man erbjudas 42 timmar per månad. Ett överskott för året prognosticeras till 0,2 mnkr utifrån nuvarande behov av verksamheten.

Likvärdighetsresurser

Likvärdighetsresurs innefattar kommunens språkförskola, socioekonomisk viktning, skärgårdsstöd samt stöd i förskola och pedagogisk omsorg.

Språkförskolan Penseln har åtta platser för barn med grav tal- och språkstörning. Verksamheten drivs i samverkan med Regionen som finansierar en logopedtjänst. Verksamheten har högt tryck och full beläggning.

Socioekonomisk viktning utgår till verksamheter med minst 50 platser. och som har mer än 30 procent barn med föräldrar födda utomlands. Tre kommunala och en fristående förskola har tilldelats resurser 2025. Det totala beloppet för socioekonomisk viktning uppgår till drygt 1,7 mnkr.

Med skärgårdsstöd avses kompensation för merkostnader som uppstår som följd av verksamhetens geografiska läge som till exempel kostnader för transporter, tidigare även benämnt glesbygdsstöd. Under 2025 utgår skärgårdsstöd till pedagogisk omsorg på Ingmarsö som drivs i kommunal regi samt till Roslagskulla förskola och Ljusterö förskola. Stödet för Ingmarsö uppgår till 1 mnkr av de totalt 3,6 mnkr som tillförs förvaltningen.

För extraordinära stödinsatser finns möjlighet för fristående förskolor inom och utanför kommunen och kommunala förskolor utanför kommunen att ansöka om ett individuellt utformat tilläggsbelopp. För kommunala verksamheter i egen regi utgår i stället ett verksamhetsstöd för att täcka motsvarande behov. Utfallet för stödinsatser väntas överstiga budgeten med 2,4 mnkr till följd av högre volymer än budgeterat för fristående verksamheter.

5.7.2 Egen regi

Hög måluppfyllelse för de kommunala förskolorna, 89 procent av barn 3-5 år anser att de är delaktiga och 98 % anser sig trygga vilket bekräftas av vårdnadshavares bild. Förskollärartätheten har sjunkit till 36 procent i förhållande till det korta målet 40 procent och det längre för 2027 på 43 procent. I och med det generellt minskande barnantalet är målsättningen att säkerställa andelen förskollärare efter anpassning av organisation och personal.

Barnantalet ligger på ett snitt av 6 barn per årsarbetare.

Gott resultat ses i den uppföljning som görs av hur barnen klarar kartläggningen i Hitta språket och Hitta matematiken. 90,6 procent av barnen från förskolor i egen regi klarar de matematiska uppgifterna och 87 % de språkliga. Det är ett kvitto på att förskolans undervisning är varierad och täcker in de områden som granskas. Det ger också respektive förskola underlag för vad de kan förbättra i sin undervisning. Genom det samlade begreppet SKUA - språk och kunskapsutvecklande arbete identifierar rektorerna utvecklingsområden för sina enheter. De flesta av dem har, har haft eller planerar insatser i samverkan med Pedagogcentrum och SUMS-insatser (Särskild utveckling med stöd). Dessa rör sig inom Att möta olikheter, Mångfaldens förskola och Grundstruktur kopplat till läroplanen. Förskolans läroplan är reviderad sedan 1 juli 2025 och vår gemensamt för utbildning framtagna hållbarhetsstrategi ger god vägledning i analog, digital och relationellt perspektiv.

För förskolorna i egen regi har skolchef och rektorer i en process formulerat och enats om riktning över tid. Det innebär att vi genom vår utbildning undervisar och lär barnen

- Att utöva delaktighet och inflytande
- Att socialisera med andra
- Att skapa en egen identitet
- Att utveckla ett verbalt, begreppsrikt och ämnesadekvat språk
- Att använda språket för dialog, presentation, återberättande och argumentation
- Att utveckla sina tankar

Sommarens verksamhet under vecka 28-31 då enbart Söralids förskola var öppen förflöt med god kvalitet och trygghet för barnen tack vare den goda planering som rektorerna lägger.

Förskolorna visar ett positivt utfall mot budget vilket beror på att rektorerna balanserar upp minskade volymer med färre anställda. Prognosen är att volymerna kommer att vara lägre än budget under hela hösten.

Kostnaderna för utökad bemanning för att hantera barn med mycket stort stödbehov syns tydligt på en förskola, men förväntas öka från och med september.

5.8 Pedagogisk omsorg

5.8.1 Hemkommun

Pedagogisk omsorg (familjedaghem) erbjuds som ett alternativ till förskola och vänder sig till barn i samma åldrar som förskolan. Pedagogisk omsorg ingår i kommunens samlade barnomsorgsutbud via kommunens hemsida vilket ger invånarna möjlighet till val av verksamhet.

I Österåkers kommun finns 18 verksamheter inom pedagogisk omsorg i enskild regi och en verksamhet på Ingmarsö i kommunal regi. En verksamhet läggs dock ned efter sommaren.

Runt 125 barn var inskrivna i pedagogisk omsorg under våren vilket är lägre än budgeterat. Under hösten bedöms antalet barn i verksamheterna minska ytterligare då det inte föreligger någon längre kö i dagsläget. Ett överskott är prognosticerat på helåret med 1,2 mnkr.

5.8.2 Egen regi

Ingmarsö pedagogiska omsorg ökar sitt negativa utfall till följd av för få barn. I nuläget är det 5 barn och det krävs två anställda i enlighet med arbetsmiljöreregler, nuvarande öppettider, tid för beredning av mat och städning. Till skillnad från fristående pedagogisk omsorg finns också kostnader för hyra av lokal samt ledning. Prognosen för helår kvarstår på - 600 tkr.

5.9 Förskoleklass, grundskola och fritidshem

5.9.1 Hemkommun

I kommunen finns 18 grundskolor varav sex i fristående regi. Grundskolan ska ge alla elever möjlighet till fortsatt studiegång. För att kvaliteten i verksamheterna ska utvecklas följs resultat och nyckeltal upp och utvärderas och nya metoder prövas och utvecklas vilket är viktigt för alla skolenheter oavsett resultat. Lärares kompetens och ledning har stor betydelse för undervisningens kvalitet. Skolverkets statistik över pedagogisk personal i skolan läsåret 2024/25 visar att andelen behöriga lärare ökar något i både grundskolan och gymnasieskolan jämfört med föregående läsår. Högst andel behöriga lärare finns i förskoleklassen, nästan 87 procent. I grundskolan är andelen lärare med legitimation och behörighet nästan 72 procent, vilket är något högre jämfört med föregående läsår. Högst andel behöriga lärare i grundskolan finns det i ämnena svenska, matematik, idrott och hälsa samt franska. Lägst andel finns i ämnena teknik och svenska som andraspråk.

I budget för 2025 estimerades 6527 elever i förskoleklass och grundskola. Vårterminens elevtal blev precis i linje med budget men inför höstterminen prognosticeras färre elever. Runt 70 färre elever väntas under höstterminen men siffran är osäker då skolor har fram till 15 september på sig att registrera elever i systemen för att erhålla ersättning retroaktivt. De 70 färre eleverna återfinns i överskottet som prognosticeras för förskoleklass och grundskola med totalt 2,5 mnkr för året.

För fritidshem väntas ett underskott för året med 2 mnkr mot lagd budget.

Underskottet beror på ökad volym av utbetald peng till utförare.

Likvärdighetsresurs

Med likvärdighetsresurs omfattas elevstöd, modersmål, socioekonomisk viktning samt skärgårdsstöd. Totalt för perioden redovisas ett överskott om drygt 1 mnkr för likvärdighetsresurs. Den beror på ett underskott inom modersmål med 0,4 mnkr till följd av fler elever än budgeterat samt ett överskott för elevstöd. Prognosen för posten totalt sett för året väntas dock bli ett underskott om drygt 0,5 mnkr då elevstöd väntas nå 0 i överskott i takt med att ansökningar inkommer under hösten. Inom posten elevstöd ingår individuellt prövade tilläggsbelopp, verksamhetsstöd till egen regi och strukturbidrag till fristående resursskolor och centrala särskilda undervisningsgrupper.

Budgeten för socioekonomisk viktning är för 2025 totalt 12,6 mnkr. Resurserna viktas utifrån andel föräldrar med låg utbildningsnivå och andelen nyinvandrade elever där data beställs av SCB i samband med arbetet med detaljbudgeten. 2025 har viktade resurser tillfallit både kommunala verksamheter samt en fristående verksamhet.

Skärgårdsstöd fördelas som kompensation för merkostnader i verksamheten, till exempel transporter, lägre elevantal och högre personalkostnader. 2025 kommer extra resurser om totalt 2,6 mnkr av förvaltningens totalt 3,6 mnkr skärgårdsstöd tilldelas Ljusterö skola och Roslagskulla skola.

5.9.2 Egen regi

Österåkers kommunala grundskolor får höga betyg av eleverna i skolinspektionens Skolenkät 2025. Resultaten visar tydligt att eleverna upplever nöjdhet med sin skolgång med både ökad trygghet och bättre studiero i skolan. Värdena har stigit jämfört med tidigare mätningar. Den positiva utvecklingen är allra starkast bland eleverna i årskurs 5, men även eleverna i årskurs 8 ligger över rikssnittet med förbättringar över hela linjen. Särskilt glädjande är att en positiv utveckling syns inom enkätens alla delområden samt att den positiva utvecklingen även syns för alla respektive kommunala skolor. Det är inte bara eleverna som är mer nöjda. Även lärarna ger höga omdömen i enkäten, betydligt över snittet nationellt.

Förvaltningen har i sin analys sett att ett långsiktigt och målmedvetet kvalitetsarbete i kommunen varit en framgångsfaktor. Förvaltning och skolor har prioriterat ett strukturerat utvecklingsarbete, förbättrad lärarfortbildning och stärkt processtöd som förenklar lärarnas vardag. Satsningen på SKUA (Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) och en stark utvecklingsorganisation lyfts som nyckelfaktorer.

Dessutom har kommunen idag fler behöriga lärare än tidigare, 77,6 procent, vilket är klart över rikssnittet på 73,4 procent enligt statistikdatabasen Kolada.

Utöver resultaten i Skolenkäten visar även tidigare betygsresultat från Kolada

att Österåkers kommunala skolor presterar starkt. Det bidrar också till att Österåkers kommunala grundskolor har högst effektivitetsindex i landet, det vill säga hur väl skolorna använder sina resurser för att uppnå utbildningsresultat.

Hösten 2025 går kommunen in i det treåriga forskningsprogrammet RULE, tillsammans med sju andra kommuner. Programmet fokuserar på rektors- och undervisningsnära ledarskap. Inriktningen i programmet är att säkra att utvecklingen når hela vägen ut i varje klassrum,

Grundskolan i egen regi redovisar ett underskott om 9,4 miljoner kronor för perioden januari-augusti. Variationer mellan enheter finns vad gäller ekonomi, beroende på förutsättningar såsom klasstorlek, stödbehov, lokalförutsättningar, organisation och bemanning. Föreslagen ny skolorganisation har inte verkställts vilket ger överskott i lediga elevplatser på flera grundskolor. Som tidigare syns fyra grupper av verksamhet med utmaningar att nå en ekonomi i balans:

1. Glesbygds/skärgårdsskolor med låg beläggning och därmed högre kostnader per elev
2. Enheter som har tappat många elever under kort tid, utspritt på flertalet klasser.
3. Anpassad grundskola med höga uppstartskostnader och stödbehov inom fritidshem
4. Modersmålsenhetens verksamhet inom studiehandledning i olika språk.

Den totala elevvolymen har till hösten 2025 minskat med runt 70 elever i förhållande till budget. Den årskurs som särskilt drabbats är förskoleklass som har runt 50 färre elever. Det gör att flera grundskolor har kallat till facklig samverkan under augusti i syfte att balansera personalkostnader mot elevintäkter. Det skolorna har prioriterat under året är tillsvidarejänster med behörig personal. Förändringar syns där de kommunala skolorna har fler tillsvidareanställda en tidigare men totalt sett färre anställda. Skälet är att det anställs färre på visstidsanställningar.

Modersmålsenheten

Modersmålsenheten består av 2 delar, modersmålsundervisning och studiehandledning. Modersmålsundervisningen har en ekonomi i balans. När det gäller studiehandledningen har de åtgärder som genomfört hittills inte har gett önskade effekt. Genomförda åtgärder har inneburit strukturella förändringar och implementering av nya processer, men ersättningsnivån för utförda timmar är fortsatt för låg, och lägre än i flertalet kranskommuner. Detta justeras till budget 2026. Ett ökat antal elever som tidigare fått studiehandledning nu bedöms dock ej ha behov av studiehandledning. Fördelning av likvärdighetsbidrag skall ses över. Minskat antal beställda timmar av studiehandledning minskar intäkterna med ca 1 mnkr, men antalet lektioner och därmed kostnader ökar till följd av att eleverna nu går i olika klasser. Exempelvis medför nedläggning av förberedelseklass att elever flyttas ut i

ordinarie klasser varpå läraren måste åka mellan skolor för att passa in undervisning på respektive elevs lektioner. Elever som tidigare kunde “dela” på en lektion behöver nu egna lektioner vilket blir mycket kostsamt.

Effektivisering har genomförts där högstadiel eleverna och vissa mellanstadieelever alltid har sina lektioner centralt i den utsträckning det är möjligt. Ökat antal lektioner organiseras på distans. Lärarnas schema läggs nu centralt så att restider och planeringstider kontrolleras vilket resulterat i besparad undervisningstid och resetid. Körsträckan har i och med detta minskat från 7143 km under VT 2024 till 6343 km under HT 2024. Ersättning för studiehandledningen kommer öka avsevärt från år 2026 och kommer därmed att överensstämma med övriga kommuner i Stockholmsregionen. Utöver detta pågår förändring för att studiehandledning i högre utsträckning skall kunna bedrivas i grupp, på elevernas studiestöd tid (dvs. utanför timplanestyrd tid) samt på distans eller fjärr. Översyn skall även göras av riktlinjer för hur många timmar och år nyanlända elever erbjuds studiehandledning. Med dessa åtgärder prognostiserar vi en ekonomi i balans för Modersmålsenhetens studiehandledning under 3:e kvartalet 2026.

5.10 Anpassad grundskola

5.10.1 Hemkommun

För vårterminen var i snitt 73 elever inskrivna i anpassad grundskola jämfört med 76 budgeterade. Under hösten väntas antalet öka till 74 elever men då det budgeterades för 77 elever så innebär det ett lägre elevantal totalt sett vilket gör att prognosen är ett överskott på helår om 2 mnkr.

Cirka 70 % av eleverna gick under vårterminen i skolor i egen regi. Strax över hälften av eleverna nyttjar fritidshem. För fritidshem estimeras ett överskott om 0,5 mnkr på helår.

5.10.2 Egen regi

Som tidigare beskrivits har elevtalen på anpassad grundskola kontinuerligt ökat. De tre skolor som tar emot elever är Solskiftesskolan, Sjökarbyskolan och Söraskolan.

5.11 Gymnasieskola

5.11.1 Hemkommun

I Österåker finns två gymnasieskolor, Österåkers gymnasium i egen regi med högskoleförberedande program och introduktionsprogram samt Skärgårdsgymnasiet i fristående regi med främst yrkesprogram. Totalt finns

cirka 1 100 platser i gymnasieskola i kommunen.

Österåkers kommun ingår i samverkansavtal för gymnasieutbildning i länet, vilket innebär att alla ungdomar i länet fritt kan söka gymnasieutbildning i hela länet på lika villkor. En stor del av eleverna i gymnasieskolan väljer utbildning utanför kommunen. Under våren 2025 gick 40 procent av de folkbokförda eleverna i en gymnasieskola inom kommunen. 10 procent av eleverna i kommunens gymnasieskolor kom från andra kommuner.

Den övergripande statistiken för gymnasieskolan presenteras för Österåker som lägeskommun. I lägeskommunen ingår alla elever i skolor belägna i kommunen oavsett var eleven är folkbokförd och oavsett om det är en kommunal eller fristående skola. Anledningen till att lägeskommun används istället för hemkommun (där enbart elever folkbokförda i kommunen ingår) är att Österåkers gymnasieskolor har ett inflöde av elever från andra kommuner.

Det övergripande målet med gymnasieskolan, liksom för hela utbildningskedjan, är att alla elever ska gå ut gymnasieskolan med en examen. För att få en hög produktivitet är målet att genomströmningen ska vara hög, så många elever som möjligt ska nå en examen inom tre år.

Utfallet för perioden för gymnasieverksamhet är ett underskott om 1,3 mnkr. För vårterminen blev antalet elever i gymnasiet något lägre än budgeterat för men däremot blev snittpengen högre. Antalet elever som går gymnasiet till hösten är ännu inte helt klart och utförare får en schablonersättning för juli och augusti. Först i september när elevantalet är klart kommer slutreglering göras mot skolorna och en säkrare analys kan göras avseende förväntat utfall för helåret. Initiativt ligger dock antalet elever inskrivna i linje med höstens budget om 1985 elever och då snittpengen väntas följa vårterminens utfall så estimeras ett underskott för helåret om 3 mnkr.

5.11.2 Egen regi

Gymnasieverksamheten i egen regi har goda resultat vilket bekräftas av skolverkets rapport som efter ett mindre förtydligande godkändes i början av 2025. Som framgångsfaktorer finns den trygga miljö (90,1%) som eleverna beskriver i både enkäter och muntligt. Även bemötandet mellan elever (89,4%) och mellan elever och vuxna (91,3 procent) bedöms som mycket bra. Lärarbehörigheten är hög med 95 procent och 79,2 procent av eleverna klarar gymnasiet på 3 år.

Österåkers gymnasium ÖG har erhållit medel från Utvecklings-slussen som möjliggör en utveckling av skolbiblioteket och en flexibel stödenhet. Söktrycket är gott och vid intaget inför HT 25 kunde ytterligare en årskurs 1 med ekonomielever beredas plats.

Under våren har ombyggnation av Hästskon genomförts för att utöka med tre klassrum. Inflyttning planeras till 1 oktober 2025. Under hösten 2025 planeras och genomförs en uppgradering av inredning i och entréer till ÖG's matsal för att säkerställa en attraktiv måltidsmiljö.

Tidigare identifierade utvecklingsområden såsom till exempel ökad närvaro och ökad studiero fortsätter och pågår över tid.

Den 5 november genomförs en gymnasiemässa i MultiArenan i samarbete med Skärgårdsgymnasiet och Näringsliv & Arbetsmarknad under namnet Framtidsmässan.

ÖG har ett negativt utfall mot budget vilket framförallt kan härledas till en felbudgetering av hyreskostnader samt en differens på ett statsbidrag och tilläggsbelopp för elever med stort stödbehov. Prognosen på -600 tkr för helåret kvarstår.

.

5.12 Anpassad gymnasieskola

Kommunen har ingen anpassad gymnasieskola i egen regi. Eleverna söker i stället plats i verksamhet utanför kommunen. Ersättning regleras dels genom riksprislistan för nationella program och dels genom överenskommelser med berörda huvudmän. Kostnaden per utbildningsplats är beroende av elevens individuella behov, vilket innebär att volymerna har begränsad betydelse för den prognostiserade kostnaden. Utbudet av utbildningsplatser är ofta begränsat vilket gör att kostnaden sällan kan påverkas av kommunen.

Under första delen av året har i snitt 18 elever varit inskrivna i anpassad gymnasieskola jämfört med 19 budgeterat. För hösten ser det ut att öka till 23 elever vilket är i linje med lagd budget. Sett på helår väntas ett överskott kring 0,8 mnkr.

5.13 Måltidsenhet

Måltidsenhetens verksamhet har även under 2025 präglats av fortsatta upphandlingar där en samordnad upphandling av Grönsaker, Fukt och Potatis med Vallentuna och Norrtälje kommun samt Tio Hundra i Norrtälje är avslutad. Österåker väljer att inte förlänga nuvarande avtal med Grönsakshuset på grund av ojämn kvalitet. Från 1 februari 2026 har kommunen avtal med Anjous i Norrtälje.

Den samordnade livsmedelsupphandlingen inom STONO med sex andra kommuner påbörjades i januari. Vallentuna kommun samordnar. Planen är att annonsera under vecka 41 för att ha ett nytt avtal på plats 2 maj 2026. För Österåkers kommun innebär det ett avtalsvärde på ca 30 mkr per år.

Under 2025 har köket Ljusterö utnyttjats fullt ut, varför Ljusterö förskola fortsatt får matleverans från Solskiftets kök. Kommunens hemtjänstföretag har utökat vilket inneburit fler leveranser av matlådor till verksamhetslokalerna.

Under våren 2025 implementerades socialförvaltningens kunddatabas – LifeCare - i kostdatasystemet Mashie. Målet är en effektivisering av

faktureringsrutinerna till brukarna av matlådor och arbete pågår. Ytterligare effektivisering i beställningsrutinerna för hemtjänstföretagen kan göras om kommunen avropar en app som förenklar beställningarna för hemtjänstföretagen.

Förstudierapporten med kartläggning av kommunens kökskapacitet avslutades i augusti där lokalförsörjningsenheten LFE är projektledare. Projektgruppen har fått inriktningsbeslut från styrgruppen för lokalförsörjning för fortsatt kartläggning av två scenarios. Dessa skall stämmas av med avdelningen för Trygghet och Säkerhet så att åtaganden om civil beredskap uppnås. Enligt ansvarsprincipen åligger det offentliga måltidsorganisationer att planera för livsmedelsförsörjning under extraordinära händelser eller krig.

Validering av kockar fortsätter enligt plan med Nordiskt Valideringsforum. Beslut har fattats om fortsatt samarbete med fortsatt kostnad för support och licenser.

Under våren aviserade Söraskolan att överta skolans mellanmålsservering från och med 1 juli efter sex månaders uppsägningstid vilket innebär ett intäktsbortfall om 700 kkr per år. Enheten har effektiviserat Sörasköket genom flytt av kock till annat kök där en vakans fanns.

Förskolorna Färglådan och Luna har tillkommit. Österskärsköket hade kapacitet att utöka sin produktion. För att klara uppdraget förstärktes kökets bemanning med 62,5 procent kock.

Med fortsatt god ekonomisk planering och styrning görs bedömningen att måltidsenheten har en ekonomi i balans för helåret.

6 Uppföljning av privata utförare

Utbildningsnämnden följer upp kvalitet och resultat hos samtliga utförare inom förskola och skola, både i kommunal och fristående regi. Uppföljningen omfattar officiella nyckeltal och strategiska nyckeltal som redovisas på Kolada eller Skolverket samt enkätundersökningen "Med målen i sikte" som utgår från läroplanerna och riktar sig till barn, elever, vårdnadshavare till barn i förskolan, medarbetare och ledning. Förvaltningen bjuder årligen in samtliga huvudmän inom kommunen till utförarmöten för dialog och information.

Redovisning till nämnd sker i delår- och årsbokslut och finns tillgängligt på webben.

En kommun har även tillsyn över sådan utbildningsverksamhet som den har beviljat godkännande för. Kommunens tillsynsansvar regleras i Skollagen (26 kap.2–18 §). Tillsynen av de fristående förskolorna uppfylls genom regelbundna besök i verksamheterna. Syftet är att granska med vilken kvalitet verksamheterna bedrivs utifrån de krav som ställs, bland annat i skollagen, läroplanen för förskolan (Lpfö 18) och även andra myndighetsskrifter som reglerar området

Utbildningsförvaltningen har i uppdrag att utöva tillsyn över de fristående förskolorna och pedagogisk omsorg.

7 Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Förvaltningen har rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på verksamhetsområdesnivå, avdelningsnivå och/eller enhetsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll	Löpande under året	Chefsavstämning	Utbildningsdirektör/enhetschefer
Central 2: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutiner för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs	Löpande under året	Rutiner följs upp på APT	Utbildningsdirektör/enhetschefer
Central 3: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning	Löpande under året	Chefsavstämning	Utbildningsdirektör/enhetschefer
Kontroll av löneutbetalningar	Två gånger per år	Rapport tas fram av Controller som kontrolleras av chefer	Utbildningsdirektör/enhetschefer/Controller
Utbetalning av resurs till korrekt mottagare/konto	Vid månadsavstämning samt delårs- och årsbokslut	Stickprov av utbetalning	Controller

8 Personaluppföljning

8.1 HR

8.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024	Utfall delår 2025
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	925	897	907
varav förskola egen regi	273	267	266
varav grundskola egen regi	494	475	487
varav gymnasium egen regi	53	52	48
varav måltid egen regi	42	44	46
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning 31 dec respektive 31 aug	156	130	112
varav förskola egen regi	22	21	21
varav grundskola egen regi	117	100	84
varav gymnasium egen regi	6	4	3
varav måltid egen regi	5	0	1
Totalt antal årsarbetare, 31 dec respektive 31 aug	1081	1027	1018
varav förskola egen regi	295	287	287
varav grundskola egen regi	611	575	570
varav gymnasium egen regi	59	56	51
varav måltid egen regi	47	44	47
Antal anställda med månadslön 31 dec respektive 31 aug	1149	1097	1088
varav förskola egen regi	302	295	295
varav grundskola egen regi	655	621	615
varav gymnasium egen regi	62	60	56
varav måltid egen regi	56	53	56

8.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	7,7	8	7,8
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	41	43	48

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	59	57	52

9 Målbilaga

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Målnivå 2025
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet	Förskola. Maximal utveckling för varje barn i kommunens förskolor	Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, lägeskommun, andel (%)	32 %	31 %		36 %	36 %
	Grundskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens grundskolor. Strävan mot målet 100 procent.	Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun, andel (%)	83 %	78 %		85 %	85 %
		Lärare (heltidstjänster) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)	69 %	73 %		80 %	80 %
	Gymnasieskola. Maximal utveckling och måluppfyllelse för varje elev i kommunens gymnasieskolor. Strävan mot målet 100 procent.	Gymnasieelever med examen inom 3 år, lägeskommun, andel (%)	68 %	66 %		80 %	82 %
		Lärare (Årsarbetare) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	88 %	90 %		90 %	90 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Målnivå 2025
Österåker har en robust och effektiv ekonomi	Utbildningsnämnden har en ekonomi i balans	Ingen avvikelse mot budget i nämndens årsbokslut 	-0,2 %	-0,5 %		-0,7 %	0 %
		Prognossäkerhet per juni – jämfört med utfall helår 	0 %	0 %		0 %	0 %
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här	Förskolorna i kommunen har en trygg miljö	Andel barn 3 - 5 år som uppger att de är trygga i sin förskola, lägeskommun 	97 %	98 %		100 %	100 %
		Andel barn 3-5 som uppger att de är trygga i sin förskola, egen regi 	97 %	98 %		100 %	100 %
	Grundskolorna i kommunen har en trygg miljö	Andel elever i åk F - 9 som uppger att de är trygga i sin skola, lägeskommun 	91 %	91 %		100 %	100 %
		Andel elever i åk F-9 som uppger att de är trygga i sin skola, egen regi 	91 %	91 %		100 %	100 %
	Gymnasieskolorna i kommunen har en trygg miljö	Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, lägeskommun 	89 %			100 %	100 %
		Andel elever som är trygga i sin gymnasieskola, egen regi 	90 %			100 %	100 %

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Målnivå 2025
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid	Alla ungdomar i kommunen har en gymnasieutbildning	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%) 	91 %	89 %		92 %	92 %
	Barn och elever i kommunen har goda förutsättningar att medverka till en hållbar framtid	Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, lägeskommun 	91 %	90 %		95 %	95 %
		Andel barn 3-5 år i förskola som uppger att de är delaktiga i utbildningen, egen regi 	94 %	89 %		95 %	95 %
		Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, lägeskommun 	77 %	87 %		90 %	90 %
		Andel elever i årskurs F-9 som uppger att de tar ansvar och har inflytande över sin utbildning, egen regi 		87 %		90 %	90 %

10 Bilaga över strategiska nyckeltal

10.1 Nyckeltal- år

10.1.1 Pedagogisk omsorg

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Befolkningsprognos, 1-5 år	3 066	3 111	3 048	3 000		2 961	2 996
Antal barn inom pedagogisk omsorg, genomsnitt över året	135	140	141	132		118	129
Nyttjandegrad, andel (%), pedagogisk omsorg 1-5 år	4,5 %	4,5 %	4,6 %	4,4 %		4 %	4,3 %

10.1.2 Förskola

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Befolkningsprognos, 1-5 år	3 066	3 111	3 048	3 000		2 961	2 996
Antal barn förskola, genomsnitt över året (hemkommun)	2 565	2 723	2 756	2 762		2 667	2 714
Antal barn i förskola och pedagogisk omsorg, genomsnitt över året (hemkommun)	2 700	2 863	2 897	2 894		2 784	2 843
Nyttjandegrad andel (%), barn i förskola 1-5 år	84,1 %	87,5 %	90,4 %	92,1 %		90,1 %	90,6 %

10.1.3 Grundskola

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Befolkningsprognos 6 år (åk F)	651	669	641	660		644	651
Befolkningsprognos, 7-15 år (åk 1-9)	5 853	5 914	5 904	5 933		6 017	6 001
Antal elever i förskoleklass, genomsnitt över året (hemkommun)	637	647	650	641		618	646

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal elever grundskola åk 1-3, genomsnitt över året (hemkommun)	1 844	1 885	1 951	1 981		1 976	1 976
Antal elever grundskola åk 4-5, genomsnitt över året (hemkommun)	1 289	1 303	1 263	1 252		1 303	1 307
Antal elever grundskola åk 6-9, genomsnitt över året (hemkommun)	2 618	2 633	2 641	2 614		2 582	2 598
Antal elever grundskola åk 1-9, genomsnitt över året (hemkommun)	5 750	5 820	5 850	5 847		5 859	5 881

10.1.4 Anpassad grundskola

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal elever anpassad grundskola, genomsnitt över året (hemkommun)	47	54	62	70		74	77

10.1.5 Fritidshem

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal elever fritidshem (åk F-6), genomsnitt över året (hemkommun)	2 960	3 089	3 120	3 210		3 291	3 223
Antal elever fritidshem inom anpassad grundskola, genomsnitt över året (hemkommun)	30	31	38	42		41	41

10.1.6 Anpassad Gymnasieskola

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal elever anpassad gymnasieskola, genomsnitt över året (hemkommun)	22	20	18	17		20	21

10.1.7 Gymnasieskola

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal invånare i åldern 16-19 år	2 685	2 741	2 732	2 709		2 652	2 631
Antal elever gymnasium, genomsnitt över året (hemkommun)	2 036	2 061	2 050	2 029		2 003	2 008
Nyttjandegrad gymnasieskola, andel folkbokförda i ålder 16-19 år inskrivna i gymnasieskola (%)	76 %	75 %	75 %	75 %		76 %	76 %

10.1.8 Egen regi

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal barn inom pedagogisk omsorg, egen regi, genomsnitt över året	12	12	10	5		5	5
Antal barn i förskola, egen regi, genomsnitt över året	1 477	1 508	1 507	1 462		1 450	1 515
Antal elever förskoleklass, egen regi, genomsnitt över året	493	498	497	464		410	425
Antal elever grundskola åk 1-3, egen regi, genomsnitt över året	1 394	1 445	1 502	1 463		1 325	1 366
Antal elever grundskola åk 4-5, egen regi, genomsnitt över året	892	912	884	844		845	861
Antal elever grundskola åk 6-9, egen regi, genomsnitt över året	1 405	1 451	1 463	1 455		1 380	1 429

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal elever grundskola åk 1-9, egen regi, genomsnitt över året	3 691	3 808	3 848	3 762		3 550	3 656
Antal elever fritidshem (åk F-6), egen regi, genomsnitt över året	2 239	2 353	2 421	2 348		2 250	2 368
Antal elever gymnasium, egen regi, genomsnitt över året	641	625	609	593		595	600

II Bilaga Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 1: Kommunens inköpsrutiner efterföljs	Löpande	Avtalsuppföljning	Budgetansvariga			
Central 2: Det sker regelbunden uppföljning av upphandlade leverantörer gällande avtalsefterlevnad	Löpande	Avtalsuppföljning	Kategoriansvariga			
Central 3: Det finns rutiner för att säkerställa att personalen har genomgått obligatoriska utbildningar	Årligen	Rapporter till ledningsgrupp enligt årshjul	Verksamhetschef			
Utbetalning av resurs till korrekt mottagare/konto	Vid månadsavstämning samt delår-och årsbokslut	Stickprov av utbetalning	Controller			
Kontroll av semesterlöneskuld	Löpande under året	Månatlig uppföljning/stickprov	Controller			

12 Ekonomiska bilagor - egen regi, per verksamhetsområde

Stab - egen regi, inklusive Rosens verksamhet och elevhälsan

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	42 698	42 990	-292	47 054	64 485	64 193	-292	72 100
Summa intäkter	42 698	42 990	-292	47 054	64 485	64 193	-292	72 100
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-22 200	-22 544	344	-22 171	-33 931	-33 465	466	-33 653
Lokalkostnader	-172	-448	276	-1 019	-672	-396	276	-1 526
Kapitalkostnader	-12	-12	0	-113	-18	-18	0	-132
Köp av verksamhet	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga kostnader	-20 360	-19 909	-451	-24 802	-29 864	-30 314	-451	-37 360
Summa kostnader	-42 743	-42 913	170	-48 105	-64 485	-64 194	292	-72 671
Nämndens nettokostnader	-45	77	-122	-1 051	0	0	0	-570

Förskola - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	144 299	148 277	-3 978	139 611	218 277	212 646	-5 631	208 896
Summa intäkter	144 299	148 277	-3 978	139 611	218 277	212 646	-5 631	208 896
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-109 351	-113 819	4 468	-107 938	-170 424	-166 956	3 468	-163 283
Lokalkostnader	-14 729	-15 109	379	-14 561	-22 650	-22 271	379	-22 408
Kapitalkostnader	-197	-116	-81	-148	-174	-255	-81	-211
Köp av verksamhet	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga kostnader	-15 920	-16 784	864	-16 689	-25 028	-24 164	860	-26 281
Summa kostnader	-140 198	-145 828	5 630	-139 336	-218 277	-213 646	4 630	-212 188
Nämndens nettokostnader	4 101	2 448	1 653	275	0	-1 000	-1 000	-3 291

Grundskola - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga intäkter	368 228	366 839	1 389	362 869	551 415	552 804	1 389	558 703
Summa intäkter	368 228	366 839	1 389	362 869	551 415	552 804	1 389	558 703
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-252 209	-241 850	-10 359	-250 459	-358 942	-374 731	-15 789	-369 854
Lokalkostnader	-57 331	-58 331	1 000	-57 281	-87 565	-86 565	1 000	-85 698
Kapitalkostnader	-842	-815	-27	-886	-1 223	-1 250	-27	-1 320
Köp av verksamhet	1	0	1	0	0	1	1	0
Övriga kostnader	-66 779	-68 205	1 426	-68 120	-103 686	-102 259	1 426	-108 945
Summa kostnader	-377 159	-369 200	-7 958	-376 746	-551 415	-564 803	-13 388	-565 818
Nämndens nettokostnader	-8 931	-2 361	-6 570	-13 877	0	-12 000	-12 000	-7 115

Modersmål- egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga intäkter	7 385	7 632	-247	6 853	13 104	12 857	-247	11 544
Summa intäkter	7 385	7 632	-247	6 853	13 104	12 857	-247	11 544
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-9 870	-8 698	-1 172	-10 972	-12 926	-14 708	-1 782	-15 988
Lokalkostnader	-45	-33	-12	-28	-50	-62	-12	-59
Kapitalkostnader	0	0	0	1	0	0	0	-1
Köp av verksamhet	-44	-86	41	-77	-129	-87	41	-99
Övriga kostnader	0	0	0	1	0	0	0	-1
Summa kostnader	-9 960	-8 817	-1 143	-11 076	-13 104	-14 857	-1 753	-16 146
Nämndens nettokostnader	-2 575	-1 185	-1 390	-4 223	0	-2 000	-2 000	-4 602

Gymnasiet - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	68	0	68	0	0	68	68	0
Övriga intäkter	40 444	40 989	-545	39 589	62 323	62 231	-92	60 658
Summa intäkter	40 513	40 989	-477	39 589	62 323	62 299	-24	60 658
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-27 203	-26 910	-293	-26 370	-40 156	-40 449	-293	-38 316
Lokalkostnader	-6 157	-5 841	-315	-5 834	-9 084	-9 399	-315	-8 763
Kapitalkostnader	-895	-879	-16	-531	-1 315	-1 331	-16	-933
Köp av verksamhet	-299	-300	1	-313	-600	-599	1	-636
Övriga kostnader	-7 502	-7 550	47	-7 349	-11 168	-11 120	47	-12 174
Summa kostnader	-42 057	-41 481	-576	-40 398	-62 323	-62 899	-576	-60 822
Nämndens nettokostnader	-1 544	-491	-1 053	-809	0	-600	-600	-164

Måltidsenheten - egen regi

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Av- vikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Av-ikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga intäkter	30 604	32 288	-1 684	29 971	51 845	50 057	-1 788	49 412
Summa intäkter	30 604	32 288	-1 684	29 971	51 845	50 057	-1 788	49 412
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-17 546	-17 875	329	-16 636	-26 948	-26 619	329	-25 249
Lokalkostnader	-16	-66	50	-34	-85	-35	50	-34
Kapitalkostnader	-135	-128	-7	-70	-192	-199	-7	-127
Köp av verksamhet	0	0	0	1	0	0	0	1
Övriga kostnader	-14 187	-15 488	1 301	-13 782	-24 621	-23 205	1 416	-24 041
Summa kostnader	-31 884	-33 556	1 673	-30 523	-51 845	-50 058	1 788	-49 451
Nämndens nettokostnader	-1 280	-1 269	-11	-552	0	0	0	-39